

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXII. — Izdan in razposlan dné 1. aprila 1892.

(Obsega šte. 60.—62.)

60.

Razglas ministerstva za deželno bran z dné 26. marca 1892. l.,

s katerim se objavlja, da se je štirirazredna viša državna obrtna šola v Pragi dodatno uvrstila v spisek tozemskih učilišč, zenačenih gledé na enoletno-prostovoljsko službo vélikim gimnazijam in vélikim realkam.

„Na podstavi §. 25., drugega odstavka v vojnem zakonu se dogovorno z vdeleženimi ministerstvi štirirazredna viša državna šola v Pragi enači vélikim gimnazijam in vélikim realkam gledé na dokazila znanstvene sposobnosti za enoletno prostovoljsko službo.“

S tém se dopolnjuje priloga II. a v I. delu vojnih predpisov, razglašanih s tega ministerstva ukazom z dné 15. aprila 1889. l. (Drž. zak. št. 45.).

Welsersheimb s. r.

61.

Zakon z dné 28. marca 1892. l.,

s katerim se izpreminja člen II. v zakonu z dné 3. oktobra 1891. l. (Drž. zak. št. 150.) zastran dodeljevanja ugodnosti in podpor vsled škodeb, narejenih po trtni uši (*Phylloxera vastatrix*).

S pritrditvo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Člen II. zakona z dné 3. oktobra 1891. l. (Drž. zak. št. 150.) izgubi v sedanji obliki svojo veljavnost in naj se za naprej glasi takó-le:

„Člen II.

Kadar je v kaki občini trtna uš nastopila puštošéč in so zadeti zemljiški posestniki začasno prišli v stisko, tedaj ima poljedelski minister oblast, dodeljevati brezobrestne naprednine v ta namen, da se vničeni vinogradi zopet obnové.

Te naprednine se sméjo dodeljevati neposredno posameznim zemljiškim posestnikom, ali občini, ali zadrugi, ustanovljeni z omejenim ali neomejenim poroštvom v pospeševanje dobitka ali gospodarstva zemljiških posestnikov v zmislu za-

kona z dné 9. aprila 1873. l. (Drž. zak. št. 70.), ali pa napósled društvu, katero ima po svojih pravilih namen, v dotični občini pospeševati zemljedelstvo sploh ali vinarstvo še posebe.

Kadar naj se naprednina dodeli neposredno zemljiškemu posestniku, tedaj je za to praviloma potrebno tako književno zagotovilo, o katerem je moči že naprej vedeti, da bo zadostovalo, pri čemer se je ozirati na vrednost, v dotičnem kraju navadno, katero bo imel vinograd potém, ko bo obnovljen; izjemoma je moči tudi brez takega zagotovila dodeliti zemljiškemu posestniku naprednino tedaj, kadar se z ozirom na njegove gospodarske in osebne razmere pokaže, da je to pripustno in opravičeno.

Ako prosi za naprednino občina sama, ali kaka zadruga ali kako društvo, odločuje poljedelski minister, ozirajoč se na dane razmere, od slučaja do slučaja o tem, ali naj prosilec naprednine dá kako zagotovilo, in pa o tem, ali morebiti ponujeno zagotovilo zadostuje.

V vseh slučajih je dodeljevanje takih naprednin odvisno od tega, da prosilec naprednine dobi vsaj enako podpora iz deželnih sredstev.

Po poljedelskem ministru dovoljene naprednine se bodo, ako se delovni črtež za obnovitev vinograda izvršuje v redu, izplačevale v temu črtežu ustrezajočih obrokih, ter naj se povračajo v primernih delnih zneskih, katere ustanovi poljedelski minister, in od katerih prvi dospé v odplačilo s koncem desetega leta, računéč od časa, ko se je izplačal prvi delni znesek naprednine. "

§. 2.

Izvršitev tega zakona se naroča Mojemu poljedelskemu in pa Mojemu finančnemu ministru.

V Budimpešti, dné 28. marca 1892. l.

Frančišek Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Falkenhayn s. r.

Steinbach s. r.

62.

Ukaz poljedelskega ministerstva z dné 29. marca 1892. l.

k členu II. zakona z dné 3. oktobra 1891. l. (Drž. zak. št. 150.) zastran dodeljevanja naprednin za obnovitev vinogradov, vničenih po trtni uši.

Ker je člen II. zakona z dné 3. oktobra 1891. l. (Drž. zak. št. 150.) po dodatnem zakonu z dné

28. marca 1892. l. (Drž. zak. št. 61.) dobil izpremenjeno obliko, razveljavlja se s tém ukaz poljedelskega ministerstva z dné 10. novembra 1891. l. (Drž. zak. št. 158.), in na mesto njega se zaukazuje to-le:

§. 1.

Kadar je v kaki občini trtna uš nastopila puščé in so zadeti zemljiški posestniki začasno prišli v stisko, tedaj smé poljedelski minister z namenom, da se vničeni vinogradi zopet obnové, bodi da se ta obnova izvrši precej potém, ko je bil vinski nasad opustošen, ali pa da je med tem okužena parcela bila drugači obdelovana, dodeljevati brezobrestne naprednine, in sicer:

- a) neposredno posameznemu zadetemu zemljiškemu posestniku, ali
- b) občini kot taki, ali
- c) zadrugi zadetih zemljiških posestnikov, ustanovljeni z omejenim ali neomejenim poroštvom v zmislu zakona z dné 9. aprila 1873. l. (Drž. zak. št. 70.), ali napósled
- d) društvu, katero ima po svojih pravilih namen, v dotični občini pospeševati zemljedelstvo sploh ali vinarstvo še posebe.

Prosilec naprednine, naj pripada kateri koli ravnokar pod a — d imenovani vrsti, mora svojo dotično (po členu III. zakona kolka prosto) prošnjo vložiti pri političnem okrajnem oblastvu.

§. 2.

Vloga mora — poleg drugih, namenu ustrezajočih podatkov — sosebnost izkazati:

- a) stroške, ki se vidijo potrebni za namerjano obnovitev vinskih nasadov, in pa za to delo narejeni črtež;
- b) zagotovilo, katero se ponuja zato, da se bo naprednina o svojem času povrnila, oziroma razložitev razmer, na katere se morda naslanja prošnja za naprednino brez zagotovila.

§. 3.

Politično okrajno oblastvo naj — ko ové in dopraša, kar bi še bilo potreba — vlogo predloži

političnemu deželnemu oblastvu, ter naj ob enem podá svoje mnenje ne samó o stvareh, ki so po zakonu splošni pogoj za dodelitev naprednine (da je namreč trtna už pustošěč nastopila in da so prizadeti zemljiški posestniki v začasni stiski), ampak tudi o prošnji sami sploh in pa gledé na njene posameznosti, pri čemer se je ozirati na določilo nastopnega §. 5., kolikor gré sosebno za zagotovilo.

§. 4.

Politično deželno oblastvo naj o taki vlogi, ako je ustrezno splošnemu zakonitemu pogoju za dodelitev naprednine (§. 3.), nadalje poistini, ali se je ustreglo tudi v predzadnjem odstavku člena II. zakona z dné 3. oktobra 1891. l. oznamenjenemu zahtevku, da se bo namreč iz deželnih sredstev dala vsaj enaka podpora, ter naj potem vlogo predloži v odločitev poljedelskemu ministerstvu ob enem sè svojimi predlogi, ki se tičejo dodelitve in višine naprednine in pa vseh drugačnih s tem združenih prašanj (zagotovila, delovnega črteža, povračilnih obrokov i. t. d.).

§. 5.

Gledé tega, ali naj se sploh zahteva zagotovilo, da se bo naprednina o svojem času povrnila, in pa gledé tega, ali je moči o zagotovitvi, katero je ponudil prosilec naprednine, že naprej vedeti, da bo zadostovalo, oziroma pri predlogih, katere je staviti, morajo se politična oblastva prve in druge stopnje ravnati po dotičnih določilih tretjega in četrtega odstavka v členu II. zakona z dné 3. oktobra 1891. l. in v meji teh določil po naslednjih načelih:

a) V tem ko je tedaj, kadar je naprednino dodeliti neposredno posameznemu zemljiškemu posestniku (§. 1. lit. a), dajanje (književnega) zagotovila pravilo in je dodelitev naprednine brez zagotovila samó izjema, bode pri dodeljevanji naprednine kaki občini, kaki zadrugi ali kakemu društvu (§. 1., lit. b, c, d) zahtevati zagotovilo samó takrat, kadar se to vidi potrebno vsled posebnih razmer;

b) kar se tiče izmère zagotovila, pomisliti je, da gré v zmislu zakonitega pogoja za podporo takih zemljiških posestnikov, ki so vsled pustošenja trtne uši že prišli v za-

časno stisko; zato je bi duhu in namenu zakona ne ustrezalo, ako bi se dodelitev naprednine hotela odbiti zató, ker zemljiškemu posestniku ravno zavoljo njegove stiske ni mogoče dati takega zagotovila, kakor bi se od njega tirjalo v normalnih razmerah;

c) mariveč se je sosebno ozirati na to, ali vse v posameznem slučaju dane razmere morejo dajati večje ali manjše poroštvo za to, da se bo naprednina za obnovo vinskih nasadov porabila vestno in v resnici, takó, da čem večje se izkaže to poroštvo, tem manjše smé biti materijalno zagotovilo, katero je zahtevati, in da se to smé celó popolnoma izpregledati.

§. 6.

Ako poljedelsko ministerstvo kako naprednino dovolí, ustanové se ob enem letni delni zneski, v katerih se bo v zmislu poslednjega odstavka v členu II. zakona z dné 3. oktobra 1891. l. izplačevala v soglasji z delovnim črtežem, pod pogojem, da se ta črtež v redu izvršuje, in pa določijo tisti delni zneski, v katerih bo v zmislu taiste zakonove točke o svojem času to naprednino povračati.

§. 7.

Kadar se z izrecilom poljedelskega ministerstva poistini, da so se dela, katera je bilo po delovnem črtežu izvršiti, opustila neopravičeno ali pa očividno izvršila malomarno in neprimerno, tedaj neha pravica do morda še ne dobljenega delnega zneska dovoljene naprednine ter nastopi dolžnost, precej popolnoma povrnuti že dobljeni znesek naprednine, ne gledé na povračilne obroke (§. 6.), kateri so se dovolili s pogojem, da se delo izvrši v redu.

§. 8.

Uradna dejanja, katera je opraviti po zakonu, oziroma po tem ukazu, izvršiti je kar se dá naglo; političnim deželnim oblastvom se daje na voljo, ustrezno dogovoriti se v tá namen z dotičnimi deželnimi odbori, da se bo ob enem in skupno obravnavalo o prošnjah za naprednine na eni strani iz državnih, na drugi strani iz deželnih sredstev, in pa

porazumno z deželnimi odbori, eventualno tudi samostojno dodeljevati okrajnim oblastvom obrazce za to, da se dotična opravila lože in hitreje izvrše, in, ako treba, izdajati tudi podrobnejša meritorična navodila v mejah zakona in pa tega ukaza.

Politična deželna oblastva morajo nadalje z dotičnimi deželnimi odbori vkreniti potrebne naredbes o tém, da se po večšakih nadzoruje izvrševanje delovnih črtežev, za katere so se dodelile naprednine iz državnih in deželnih sredstev, in po-

skrbeti za to, da se kolikor moči o pravem času naznanijo tisti slučaji, v katerih bi se delovni črtež ne izvrševal v redu in bi potemtakem bilo treba uporabljati določila §. 7.

Dogovore, katere bodo politična deželna oblastva v spredaj omenjenih ozirih sklenila z dotičnimi deželnimi odbori, dajati je na znanje poljedelskemu ministerstvu.

Falkenhayn s. r.